

ZWIĄZEK PRACODAWCÓW
PRODUCENTÓW MATERIAŁÓW

DlaBudownictwa

Warszawa, dn.1.04.2013 r.

Opinia

dot. projektu ustawy o zmianie ustawy o wyrobach budowlanych

1 Przedstawiony projekt ustawy należy ocenić pozytywnie z dwóch podstawowych powodów.

- - Zgodnie z przyjętymi przez RM założeniami ustawy, projektowane przepisy znacząco zbliżają system krajowy do systemu europejskiego. A posługiwanie się systemami opartymi na takiej samej logice ułatwi przedsiębiorcom, a także organom nadzoru rynku prawidłowe stosowanie przepisów. Ponadto z uwagi nie jednoznaczność niektórych przepisów rozporządzenia 305/201/ UE (a zarazem brak możliwości formalnej ich interpretacji) dobre praktyki nadzoru budowlanego (wynikające z jednoznacznej sformułowanych przepisów ustawy), będzie można także stosować do wyrobów znakowanych CE.
- Projektowana ustawa zmienia tryb i organizację działań nadzoru budowlanego w odniesieniu do wyrobów budowlanych, w znacznym stopniu likwidując niedogodności wynikające z umiejscowienia organów nadzoru budowlanego w „administracji zespolonej”

2. Niemniej, skutecznej realizacji celów zawartych w założeniach posłuży uzupełnienie projektu o niżej sformułowane propozycje.

1) - w art. 1 pkt 10:

- a) w projektowanym art. 8 po ust. 5a ustawy o wyrobach budowlanych (u.w.b.) proponuje się dodać ust. 5b w brzmieniu:

„5b. Dostarczanie kopii deklaracji właściwości użytkowych i informacji, o których mowa w ust. 5a, jest możliwe w formie elektronicznej, pod warunkiem spełnienia wymogów określonych w rozporządzeniu, wydanym na podstawie ust. 6. Na żądanie nabywcy kopia deklaracji powyższych dokumentów jest dostarczana w formie papierowej.”,

- b) w art. 8 ust. 6 u.w.b. proponuje się dodać pkt 5 w brzmieniu:

„5) warunki przekazywania kopii deklaracji właściwości użytkowych i informacji, o których mowa w ust. 5a, w formie elektronicznej.”;

Udostępnienie kopii deklaracji właściwości użytkowych i pozostałych wymaganych dokumentów (art. 10a ust. 5) następuje w formie elektronicznej. Tylko na żądanie nabywcy producent udostępnia powyższe dokumenty w formie papierowej. Wprowadzenie tej regulacji musi się wiązać z poszerzeniem delegacji dla Ministra o Delegacja dla Ministra do określenia formy i zasad udostępniania elektronicznego – może poprzez rozszerzenie zapisów art. 8 ust.6

LEWIATAN

Związek Pracodawców - Producentów Materiałów dla Budownictwa

ul. Zbyszka Cybulskiego 3, 00-727 Warszawa

tel.: 22 55 99 900, faks: 22 55 99 910

www.dlabudownictwa.pl

KRS 0000132980, Regon: 015274510, NIP: 526-26-66-317

- 2) w art. 1 pkt 11 - w projektowanym art. 9 ust. 9 u.w.b. proponuje się skreślić wyrazy „w uzasadnionych przypadkach”;

Jedną z zasadniczych cech systemu europejskiego jest wielość jednostek upoważnionych do wydawania Europejskiej Oceny Technicznej. Przyjęte zasadnie założenie o zbliżeniu systemu krajowego do systemu europejskiego winno oznaczać też podobne rozwiązanie (wielość upoważnionych jednostek) w systemie krajowym. Każdorazowo decyzja Ministra o wyznaczeniu jednostki upoważnionej do wydawania krajowych ocen technicznych będzie wydawana po analizie spełnienia wymagań określonych w ustawie.

- 3) w art. 1 po pkt 11 proponuje się dodać zmianę w brzmieniu:

„...) po art. 9 dodaje się art. 9a i 9b w brzmieniu:

„Art. 9a. 1. W celu wydania krajowej oceny technicznej jednostka uprawniona do jej wydania opracowuje krajowy dokument oceny.

2. Krajowa ocena techniczna nie może być sprzeczna z krajowym dokumentem oceny.

3. Krajowy dokument oceny podlega uzgodnieniu przez Komitet Techniczny Budownictwa, o którym mowa w art. 9b ust. 2.

2. Krajowy dokument oceny musi zawierać:

- 1) ogólny opis wyrobu budowlanego;
- 2) wykaz zasadniczych charakterystyk istotnych z uwagi na zamierzone zastosowanie wyrobu budowlanego;
- 3) metody i kryteria oceny właściwości użytkowych wyrobu budowlanego w odniesieniu do zasadniczych charakterystyk, o których mowa w pkt 2;
- 4) zasady zakładowej kontroli produkcji, która ma być stosowana, z uwzględnieniem warunków procesu produkcyjnego wyrobu budowlanego.

4. Po uzgodnieniu z Komitetem Technicznym Budownictwa, o którym mowa w art. 9a ust. 2, krajowa ocena techniczna może być wydana bez krajowego dokumentu oceny.

Art. 9b. 1. Minister właściwy do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa sprawuje nadzór nad wydawaniem krajowych dokumentów oceny i krajowych ocen technicznych w zakresie ich zgodności z prawem oraz z zasadami wiedzy technicznej.

2. Zadania, o których mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa wykonuje przy pomocy Komitetu Technicznego Budownictwa.

3. Do zadań Komitetu Technicznego Budownictwa należy:

- 1) uzgadnianie krajowych dokumentów oceny do celów wydawania przez właściwe jednostki krajowych ocen technicznych;

2) przedstawianie ministrowi właściwemu do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa stanowiska w sprawach wynikających ze stosowania krajowej oceny technicznej.

4. Minister właściwy do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa powołuje i odwołuje członków Komitetu Technicznego Budownictwa.

5. W skład Komitetu Technicznego Budownictwa wchodzi osoby zgłoszone przez jednostki właściwe do wydawania krajowych ocen technicznych..

6. Członkom Komitetu Technicznego Budownictwa nie przysługuje wynagrodzenie za udział w pracach i posiedzeniach Komitetu, a także zwrot kosztów przejazdu i noclegów.

7. Minister właściwy do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa, w drodze decyzji, określa organizację i tryb działania Komitetu Technicznego Budownictwa.”;

Stworzenie wielości jednostek upoważnionych do wydawania krajowych ocen technicznych musi wiązać się z powstaniem procedur zapewniających porównywalność krajowych ocen technicznych wydanych przez różne jednostki dla takiego samego wyrobu. Propozycje zawarte w proponowanych przepisach odwzorowują model europejski, ale z ograniczeniami wynikającymi ze skali problemu.

Utworzenie Komitetu Technicznego jest analogiczne do Organizacji Jednostek Oceny Technicznej przewidzianą przepisami rozporządzenia 305/2011/ UE. Niemniej, z uwagi na zdecydowanie mniejszą liczbę zadań i jednostek (krajowych) nie istnieje potrzeba tworzenia odrębnej organizacji. Równocześnie, Komitet Techniczny stworzy Ministrowi realną (wymaganą przepisami) możliwość nadzoru nad udzielaniem, uchylaniem Krajowych Ocen Technicznych a także funkcjonowaniem Jednostek upoważnionych do wydawania KOT.

Zapewnienie porównywalności krajowych ocen technicznych (wydawanych przez różne jednostki dla takiego samego wyrobu nastąpi poprzez stworzenie Krajowego Dokumentu Oceny, analogicznego do Europejskiego Dokumentu Oceny. Równocześnie jednak, tworzy się możliwość zwolnienia z obowiązku opracowywania Krajowego Dokumentu Oceny, zwłaszcza w przypadkach, gdy tylko jedna jednostka będzie miała dla danego wyrobu upoważnienie, lub będzie to wyrób innowacyjny.

4) w art. 1 pkt 13:

a) w projektowanym art. 10a u.w.b. proponuje się dodać ust. 11 w brzmieniu:

„11. Przez okres 10 lat od momentu wprowadzenia wyrobu budowlanego do obrotu, producent zapewnia możliwość zidentyfikowania każdego podmiotu gospodarczego, który dostarczył mu wyrób lub któremu dostarczył wyrób.”,

b) w projektowanym art. 10c ust. 9 u.w.b. proponuje się nadać brzmienie:

„9. Przepisy art. 10a ust. 5-9 i 11 stosuje się odpowiednio do importera, a w przypadku, o którym mowa w art. 10a ust. 8, importer informuje również producenta.”,

c) w projektowanym art. 10d ust. 4 u.w.b. proponuje się nadać brzmienie:

„4. Przepisy art. 10a ust. 11 i art. 10c ust. 2, 5-6 stosuje się odpowiednio do sprzedawcy.”;

Analogicznie do przepisów Rozporządzenia 305/2011/UE należy w odniesieniu do wyrobów znakowanych znakiem „B” stworzyć dla potrzeb organów nadzoru rynku możliwość identyfikacji podmiotów gospodarczych występujących w całym łańcuchu (producentów, importerów, sprzedawców) prowadzącym do dostarczenia wyrobu na budowę

5) w **art. 1 pkt 17** (dotyczącym art. 14 u.w.b.) proponuje się dodać zmianę w brzmieniu:

„...”) w ust. 3 dodaje się pkt 2a w brzmieniu:

„2a) pobrania próbek wyrobów budowlanych i zlecenia ich badania;”;

Istotą tego przepisu jest przywrócenie podstawowej intencji Dyrektywy 89/106/EWG, podtrzymanej przez Rozporządzenie 305/2011 UE, czyli tworzenie nadzoru nad parametrami wyrobu budowlanego, a nie kontrolowanie producenta. Dopiero następnie (w wyniku negatywnego wyniku badania) miałaby miejsce kontrola wprowadzającego wyrób do obrotu. Proponowany przepis umożliwi organom nadzoru budowlanego badanie wyrobów bez uprzedniego wszczęcia kontroli, która z swej istoty jest adresowana do konkretnego podmiotu gospodarczego i wiąże się z szeregiem czynności określonych w ustawie o swobodzie gospodarczej i niniejszej ustawie. Powoduje to konieczność wykonania przez organy wielu działań, które zwłaszcza w przypadku pozytywnego wyniku badania byłyby zbędne.

6) w **art. 1 pkt 31** – projektowanemu art. 32a proponuje się nadać brzmienie:

„Art. 32a. 1. Na wniosek producenta, importera lub sprzedawcy, lub z własnej inicjatywy właściwy organ, w drodze decyzji, stwierdza usunięcie niezgodności wyrobu budowlanego z wymaganiami określonymi niniejszą ustawą albo wycofanie z obrotu wyrobu budowlanego.

2. W decyzji stwierdzającej usunięcie niezgodności wyrobu budowlanego, o której mowa w ust.1, właściwy organ może nakazać producentowi sfinansowanie przeprowadzenia przez wskazaną w decyzji jednostkę badań próbek tych wyrobów budowlanych, W decyzji określa się okres, w jakim mają być prowadzone badania i ich liczbę.

Proponowany ust. 2 tworzy możliwość dodatkowej weryfikacji producenta, który nadużył zaufania poprzez wystawienie deklaracji właściwości użytkowych zawierających informacje niezgodne ze stanem faktycznym. Zamiast dokonywania przez właściwy organ kolejnej kontroli, (której koszty w przypadku pozytywnego wyniku, sfinansuje budżet), organ NB nakazuje producentowi sfinansowanie dodatkowych badań jego wyrobu w określonym czasie. Rozwiązanie to z jednej strony prowadzi do przywrócenia wiarygodności producenta, a drugiej chroni podatnika przed finansowaniem badań spowodowanych nagannym zachowaniem się producenta.

7) **po art. 3** proponuje się dodać przepis w brzmieniu:

„Art. ... W ustawie z dnia 29 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. 2009 Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.) po art. 11a dodaje się art. 11b w brzmieniu:

„Art. 11b 1. Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego gromadzi na wydzielonym rachunku dochody uzyskiwane z opłat, o których mowa w art. 26 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o wyrobach budowlanych (Dz. U. z 2004 r. Nr 92, poz. 881 ze zm.).

2. Dochody z opłat, o których mowa w ust. 1, są przeznaczane na wykonania, zleconych przez organy właściwe do spraw wyrobów budowlanych wprowadzonych do obrotu, badań pobranych próbek wyrobu budowlanego lub próbek kontrolnych.

3. Dochody, o których mowa w ust. 1, wraz z odsetkami nie mogą być przeznaczone na finansowanie wynagrodzeń osobowych

Podstawowym narzędziem organów nadzoru nad rynkiem wyrobów budowlanych jest badanie właściwości użytkowych wyrobów. Stan finansów publicznych powoduje, że wielkość środków przeznaczanych na sfinansowanie badań jest znikoma. Co prawda w przypadku stwierdzenia niezgodności faktycznych parametrów wyrobu z deklarowanymi, koszty badania ponosi producent, ale zgodnie z generalną zasadą zawartą w ustawie o finansach publicznych, zwrot tych środków następuje na rachunek budżetu państwa a niedanego dysponenta. Proponuje się, podobnie jak dla placówek pedagogicznych wprowadzić w ustawie o f.p. wyjątek umożliwiający zwrot poniesionych nakładów na wydzielony rachunek GINB. Proponowane rozwiązanie, mające pomijalny wpływ na finanse publiczne (kwota ok 1,5 mln zł.) istotnie wpłynie na pożądaną skuteczność działania nadzoru budowlanego